

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de
Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1675

Qu. VII. De Ætate, & Qualitate Ordinadorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72963)

vel totorum sit capax Sacramentorum, quae non involvunt conditionem istius status repugnantem, ut patet in Baptismo, Confirmatione & Eucharistia: Ordo autem similem conditionem non involvit, & (ut ait Scotus supra) potest optimè potestas in aliquo consistere absque potentia proxima ad executionem illius potestatis, idque propter aliquod impedimentum. Varii excipiunt Episcopatum: sed sine fundamento: cum ratio praemissa locum habeat in Episcopatu, uti in ceteris Ordinibus.

Dices: In eo, qui ordinatur, requiritur acceptatio: cum Episcopus dicat, *Accipe potestatem*: sed infans non potest acceptare, ergo nec ordinari. Resp. Neg. Maj. nam per *ly Accipe* solum significatur, quod Ordinans conferat ordinem, non per modum donationis & pacti, sed per modum operationis & efficacis imperii, quasi diceret: *Confero tibi potestatem*. Quo modo etiam proli baptizandae dicitur: *Accipe sal sapientiae*; & dici posset infanti, qui creatur Imperator, *Accipe potestatem regendi* &c. Simili modo intelligi potest forma Graeca Confirmationi (quae etiam parvulis valide confertur) *Signaculum domini Spiritus sancti*; supple, donatur tibi. Atque etiam potuisset à Christo institui similis forma Baptismi, v.g. *Accipe characterem Christiani hominis*; qui tamen adhuc potuisset conferri infantibus.

QUESTIO VII.

De Aetate & Qualitate Ordinariorum?

UT aliquis licite ordinetur varia requiruntur. Primò legitima aetas: quae iure novo *Trid. sess. 23. c. 12. de Reform.* pro Subdiaconatu est annus vigesimus secundus, pro Diaconatu vigesimus tertius, pro Sacerdotio vigesimus quintus, saltem inchoatus, etiam tantum per mediam diem, aut horam. Ita communiter Doctores. Et patet ex praxi Ecclesiae, quae sic Decretum Tridentini semper intellexit. Immo Diana putat sufficere quod ordinandus compleverit aetatem requisitam sub vespere diei, ut mane ordinetur, eò quod quod vespere trahatur ad mane & faciat simul unum diem, quo ordinandus v.g. in Sacerdotem inchoat annum vigesimum quintum. Attento tamen rigore verborum Concilii non caret hoc difficultate: eò quod talis proprie loquendo, ordinetur ante annum vigesimum quintum: quod Concilium prohibet, exclusis quoad hoc penitus etiam Regularium privilegiis. Cui prohibitioni Pius II. addit suspensionem incurrendam ab iis, qui ante legitimam aetatem praesumpserint Ordinem sacrum suscipere, ut patet Ex-

trav. Cum ex sacrorum. in qua cum requiratur dolus seu praesumptio, consequens est suspensionem aliàs non incurri. Adeoque hic bona fide ordinatus per subsequens exercitium Ordinis non incurrit irregularitatem; utpote nullo iure expressam: quamvis iuxta receptam sententiam graviter peccet: cum prohibitio Ecclesiae, quae impedit susceptionem Ordinis ante aetatem certam, extendatur etiam ad exercitium Ordinis sic suscepti. Aetate tamen accepta, absque alia absolutione ministrare is potest; cum non sit censuratus aut irregularitate notatus.

Pro Episcopatu requiritur trigessimus aetatis annus completus. Cum in cunctis de Electione. Si tamen Episcopus ante aetatem legitimam praesumat ordinari, non foret suspensus: cum Extravagans Pii II. non loquatur de Episcopatu. Pro minoribus ordinibus per se non requiritur certa aetas, supposito usu rationis, & supposita aliunde scientia, quam in initiandis determinatè requirit Tridentinum supra c. 11. Unde conferri non debent ante annos discretionis. Denique ipsa prima Tonsura non debet citius conferri. De qua specialiter praescribitur in Pontificali, ne conferatur ante septennium; conformiter ad c. nullus, de temp. Ord. in 6. ubi Bonifacius VIII. sub pena suspensionis ipso facto incurrendae à collatione Tonsurae per annum, prohibet, ne quis infanti, nisi forte Religionem intraret, sive Religioni offerretur (quod hodie non est in usu) seu illiterato, clericalem praesumat conferre Tonsuram.

Secundò requiritur, ut ordinandus sit confirmatus; nam Trident. supra c. 4. dicit: *Primà Tonsurà non initiatur, qui Sacramentum Confirmationis non susceperint.* Quae verba videtur de se praecipua; ipsaque materia esse satis gravis. Modus tamen precipiendi apparet Doctoribus communiùs non esse adeo gravis; quorum communis intellectus in sensu legis positivae & obligationis ejusdem multum valet. Unde Doctores communiùs censent, non esse mortale, sive ex parte Episcopi (quem verba directe respiciunt) sive ex parte initiandi, (qui non aliter prohibetur suscipere, quam quatenus Episcopus prohibetur dare) si fiat contrarium.

Tertiò requiritur certa scientia. Requirit autem Tridentinum supra ad primam Tonsuram, ut initiandus sit fidei rudimenta edoctus, & sciat legere & scribere, saltem (quod etiam sufficit iuxta Sanchez & alios) lingua vulgari seu vernaculà. Ad minores Ordines requirit c. 11. ut ordinandi saltem linguam latinam intelligant. Ad Subdiaconatum & Diaconatum requirit c. 13. ut ordinandi sint instructi in litteris, & iis quae ad Ordinem

Ad Episcopatum requiritur aetatis trigessimus completus.

Suspensio non afficit eos, si citius ordinentur.

Qua aetas requiritur pro minoribus Ordinibus & Tonsura.

73. Secundò requiritur, ut ordinandus sit confirmatus, qui Sacramentum Confirmationis non susceperint.

74. Tertiò requiritur certa scientia.

Quae ad Tonsuram & singulos Ordines sit necessaria.

exercendum pertinent. Ad Sacerdotium requirit c. 14. ut ordinandi sciant docere populum necessaria ad salutem & ministrare Sacramenta. Ad Episcopatum requiritur ab Apostolo ad Titum 1. ut ordinandus sit potens exhortari in doctrina sana, & eos qui contradicunt, arguere. Examen verò Ordinandum quoad scientiam, etiam respectu Regularium, pertinet ad Episcopos, juxta Tridentinum supra c. 12. Quamvis moneat Rodriguez & alii expedire, ut Episcopi sint contenti quoad Religiosos examine & approbatione suorum Prælatorum; quibus utique magis fidere possent & deberent, quam iudicio alicujus examinatoris secularis, qui ex successu fortuito unici examinis parum fundatum iudicium frequenter deducit. Censet etiam idem Rodriguez, Henriquez, Diana, Castro Palao & plurimi alii minorem eruditionem, aut linguæ latinæ scientiam, requiri in Regularibus ordinandis: eò quòd defectus iste in vita communi facile suppleatur, tum puritate, tum aliorum instructione, & Prælatorum diligentia, quæ in ministeriis Ordinum errores caventur aut emendantur.

75.
Examen
scientia ad
quos spectet.

Notandum
pro Regularibus.

Quartò requiritur vitæ & morum probitas, ut postulat ipsa ratio, & insinuat Apostolus 1. ad Timoth. 5. dicens: *Manus eorundem nemini imposueris.* Testimonium probitatis solet Regularibus dari à suis Superioribus; idque sufficere constat ex praxi Ecclesiæ, colligiturque ex Declaratione Cardinalium ad sess. 23. c. 5. de Reform. Quoad alios servandum est, quod eodem capite præscribitur.

76.
Quartò
requiritur
probitas
morum.
Illius testi-
monium dare
competit
Superioribus
Regularium
quoad sibi
spectos.

Quintò requiritur, ut ordinandus non sit aliquà censurâ vel irregularitate impeditus, aut peccato mortali obstrictus, de quo saltem non sit contritus.

Quintò
carentia
impedimenti
Canonici
status gra-
vie.

Sextò, si quis sit ordinandus ab alieno Episcopo, debet habere litteras dimissoriales proprii Episcopi, ut patet ex Tridentino supra c. 8. & aliis Canonibus, idque sub pena suspensionis. Proprius autem Episcopus est, sive Episcopus originis, sive domicilii, sive beneficii, ut habetur c. Cum nullus de Temp. Ordinatus in 6. Episcopus originis est in cujus diocesi quis est natus, cum parentes ibi haberent domicilium. Unde (ut notant Doctores) non intelligitur locus, in quo parentibus per transitum aut negotiationis gratiâ peregrinantibus quis nascitur, is namque fictione quâdam Juris reputatur natus in loco domicilii parentum. Episcopus domicilii est Episcopus loci, in quo quis habitat animo perpetuò manendi. Episcopus beneficii est, in cujus diocesi obtinet quis beneficium Ecclesiasticum: sufficitque quantumvis tenue ad hunc effectum, ut contra Nonnullos Plerique docent, & significat simplex verborum textus, in quo non requiritur à Bonifacio VIII. certa beneficii quantitas. Perinde quoque

77.
Sextò ordi-
nandus ab
alieno Epi-
scopo, debet
habere di-
missoriales
proprii.

Quis hic
censetur
proprius E-
piscopus.

est, etsi sit simplex non exigens residentiam in tali diocesi. Unde habens domicilium in hac diocesi, natus autem in altera, & beneficium habens in aliqua tertia diocesi, potest à quolibet Episcopo alicujus eorum diocesum ordinari. Quod jus commune non excludit Regulares; qui proinde, nisi obstat usus aut recentior aliqua ordinatio Apostolica, possent non solum à Diocesano sui domicilii, sed etiam originis ordinari.

Quod ad Dimissoriales attinet, notandum in primis est, Sede vacante ea non posse dari à Capitulo aut ejusdem Vicario, nisi post annum à die vacationis, vel occasione beneficii accepti aut accipiendi, qui arctetur quis ad Primum citius suscipiendum; ut patet ex Tridentino sess. 7. c. 10. de Reform. Quamvis posset Capitulum dare alicui Episcopo licentiam etiam intra primum annum vacationis in Diocesi Episcopo proprio orbata ordinandi illos, qui dimissorialibus Capituli non indigent, sed eas habent à propriis Prælatibus.

Notandum II. Certum esse, quòd dimissoriales concedere Regularibus sit peccatum eorundem Prælatos, ut etiam praxis docet. Qui tamen juxta Declarationem Cardinalium debent eas dare, non ad Episcopum alienum, sed diocesaneum, nisi hic absit, vel si non sit ordinatus: tunc enim ad quemcumque communionem cum S. Sede habentem dimittere possunt, non agnito Capitulo seu Vicario Episcopi diocesani. In hac verò declaratione non fit derogatio privilegiorum.

Ad privilegia porò quod attinet, concessa est Mendicantibus facultas suscipiendi Ordines à quocumque Catholico Antiquitate, per Leonem X. & Paulum III. cui quidem privilegio cum Tridentinum per specialem clausulam non derogaverit, censent plures Doctores illud adhuc vigere. Et quidquid foret de hoc, saltem post Tridentinum eadem facultas concessa est Societati Jesu à Gregorio XIII. qui quidem prohibet communicationem fieri aliis Ordinibus mendicantibus; ea tamen concedi potuit per Successores, & de facto concessam esse colligitur ex Bulla Gregorii XIV. datâ Cisterciensibus, quæ incipit *Romani Pontificis*, & est tertia in Bullario Rodriguez, ubi etiam similia privilegia Cisterciensibus communicantur; ceteri autem cum his communicant sine ulla exclusionem. Denique Clemens VIII. idem concessit Congregationi S. Joannis Evangelistæ in Portugallia, ut patet apud Portel V. Ordines sacri n. 4. qui testatur se hoc privilegium oculis suis vidisse.

Notandum denique, posse Prælatos Regulares dare dimissorias Novitiis ad Ordines (non tamen ad sacros titulo paupertatis) ut rectè Suarez, Barbosa, Diana, Aversa & alii contra quosdam: cum facultates Regularium

larium Prælatorum se etiam ad Novitios extendant, nisi fiat exceptio.

QUESTIO VIII.

De Titulo congrua Sustainationis, & Temporibus Ordinationum.

IN Primis Ordinandus, debet pacifice obtinere beneficium Ecclesiasticum, quod ead victum honeste sufficiat, si non sit Regularis. Ita Tridentinum sess. 21. c. 2. de Reform. Patrimonium verò vel pensionem obtinentes ordinari non possunt, nisi quos Episcopus judicaverit adsumendos pro necessitate vel commoditate suarum Ecclesiarum, etiamsi constet patrimonium & pensionem verè obtineri, & ad vitam sustentandam sufficere. Ita Tridentinum supra. Ubi etiam præcipitur, ne ordinatus resignet illud beneficium, nisi facta mentione, quòd titulo illius ut ordinatus; item ne admittatur resignatio, nisi constet, quòd aliunde possit commodè vivere, & aliter facta resignatio sit nulla. Ibidem quoque statuitur de resignatione patrimonii & pensionis, quòd fieri non possit sine licentia Episcopi, donec beneficium Ecclesiasticum sufficiens sint adepti, vel aliunde habeant, unde vivere possint.

Excipiuntur à præfatis decretis Religiosi professi, quibus loco beneficii vel patrimonii succedit voluntaria paupertas, quæ Regum, pibus præstat, quique ex ipsa sua Regione habent, usque sustententur. Quare necdum professi non possunt absque titulo beneficii vel patrimonii promoveri ad Ordines sacros ex decreto ac declaratione P. V. Bullâ Romæ Pontifex, apponens pœnam suspensionis ab executione Ordinum adversus taliter ordinatos, & à collatione talium Ordinum, ad annum adversus Ordinandus. Quæ Constitutio etiam habet locum in iis, qui scirent professionem suam esse irritam; utpote verè non professi. Possent nihilominus Novitius, qui haberet interim beneficium aut patrimonium, ordinari ad talem titulum, sicut laicus. Possunt insuper Clerici Societatis Jesu post emissâ vota simplicia, præviâ biennii pœbatione, quibus sunt veri Religiosi, liberè ordinari, et si necdum solemniter sint professi, ex Decreto & Declaratione Gregorii XIII. Bullâ Ascendente Domino, & Gregorii XIV. Bullâ Ecclesie Catholice.

Notandum porrò beneficium sufficiens ad honestam Clerici sustainationem se requiri, ut tamen insufficientiam supplere possit patrimonium: ex quo & beneficio seorsim insufficientibus coalescere potest titulus sufficiens, ut rectè Zerola, Quaranta, Barbosa, Bonacina & alii. Quantitas autem va-

loris seu fructuum taxatur iudicio Episcopi. Quare non in omni Diocesi est eadem taxa, ipsaque etiam juxta varietatem temporum & regionum variatur. Quòd si etiam modicum ex tali quantitate deficiat, non peccabit graviter Episcopus ordinans & Clericus ordinatus, ut post Sanchez notat Diana P. 4. Tr. 4. Resol. 25. ponens exemplum, si ex triginta deficiant duo.

Notandum II. beneficium debere esse perpetuum, nec sufficere Vicariam aut Callianiam temporalem vel ad nutum amovibilem; immo nec merum titulum coadjutorie cum spe certa succedendi alteri, utpote forsàn supervicturo; nisi etiam in hujus vita detur coadjutori certa & sufficiens portio.

Notandum III. quod ad titulum patrimonii spectat, non sufficere filium esse patris divitis, qui tamen posset à filio constringi, ut portionem ad hunc finem designet, Arg. L. fin. C. de Dotis promissione; ubi de matrimonio carnali, à quo ad spirituale seu sacerdotium argumentari licet, c. Inter corporalia, de Transla. Episcopi. Ita Sanchez l. 4. de Matrim. d. 26. num. 7. Barbosa, Gutierrez, Castro Palao pu. 11. n. 7. Quod tamen filio sic pater concedit, computandum est in legitimam, juxta Covarruvias, Marchinum, Molina, Garcias & plures alios contra Barbosa & alios. Nam bona concessa filio, quæ sunt transmissibilia ad heredes, & alienabilia (prout sunt, de quibus agitur) in legitimam imputantur juxta L. Omni modo §. Imputari C. de inofficiosa Testamento. Vide Castro Palao pu. 11.

Notandum IV. Ordinum titulum patrimonii posse illud alienare etiam sine licentia Episcopi juxta Garcias, Azorium, præpositum & alios communiter contra Barbosa & quosdam alios, si sufficiens beneficium obtineat, vel habeat aliunde, unde commodè vivat: nam ly Donec (quo utitur Tridentinum) limitat tempus, adeoque prohibitionem alienationis, ne ultra procedat. An verò alienatio citius facta contra prohibitionem Concilii, sine licentia Episcopi, sit solum illicita, an insuper invalida, non ita constat. Et quidem Garcias, Barbosa, Præpositus & alii passim censent per particulam, Nullatenus possint (quæ utitur Tridentinum) ademptam esse potestatem validè alienandi. Aliis nihilominus (ut Suarez To. 5. d. 31. sect. 1. 38.) apparet, hujusmodi clausulam non esse irritantem, sed posse intelligi de licito: præsertim cum Tridentinum diversimodè ibidem loquatur de resignatione beneficii, apponens illi clausulam expressè annullantem.

Petes: An promotus absque titulo sufficiens incurrat suspensionem c. Neminem Promotus sine titulo sufficiens verosimiliter non in si Episcopus, eod. tit. in 6. ubi injungitur Episcopus pensionem,

Quæ quæ sita fructuum sufficit.

83. Requiritur beneficium perpetuum.

Non sufficit filium esse patris divitis.

Qui possit constringi ad portionem de qua dicitur.

Quæ computanda venit in legitimam.

84. Titulus patrimonii potest alienari ad libitum, obstante aliunde sufficiens sustainatione.

Citius facta alienatio censetur irrita, invalida.

At Suarez & alii putant solum illicitam.

85. Promotus sine titulo sufficiens verosimiliter non incurrit suspensionem.